

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Aan de gemeenteraden in de provincie Noord-Holland
Via tussenkomst van de griffiers

Commissaris van de Koning
Uw contactpersoon
R.J. van Treeck
AD/KAB/KAB

Doorkiesnummer +31235145352
treeckr@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: Veilige Publieke Taak

GEMEENTE BEEMSTER	
zaaknr.:	
documentnr.:	
ingek. d.d.:	19 MEI 2016
behandelaar:	RfgB
archieffcode:	

Verzenddatum

18 MEI 2016

Geachte raadsleden,

Kenmerk

810668-810676

Op 14 maart jl. stuurde de minister van BZK, de heer R. Plasterk, bijgevoegde brief aan alle burgemeesters over maatregelen Veilige Publieke Taak (VPT). Hoewel de brief en de maatregelen van de minister u wellicht al bekend zijn, wil ik deze vanwege het belang nogmaals onder uw aandacht brengen.

Uw kenmerk

In zijn brief benadrukt de minister hoe belangrijk in deze tijd een sluitende aanpak van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers is. Intussen is in steeds meer gemeenten het onderwerp bespreekbaar, staat het op de agenda en wordt er uitgedragen dat agressie en geweld tegen ambtsdragers niet worden getolereerd. Vanuit het ministerie worden extra maatregelen getroffen, die ertoe moeten bijdragen dat burgemeesters, wethouders en raadsleden hun functie veilig en integer kunnen blijven vervullen. Hoe treurig het ook is dat deze maatregelen noodzakelijk zijn, het is goed dat wij weerbaar zijn en ons niet door dreiging laten beïnvloeden.

Als voorzitter van het college en de raad heeft de burgemeester mede tot taak om de kwaliteit en integriteit van het bestuur in de gemeente te bewaken en de interne afstemming binnen de gemeente te bevorderen.

Maar wat gebeurt er als een burgemeester zelf te maken krijgt met agressie of bedreiging?

Voor veel inwoners is de burgemeester immers het gezicht van de gemeente. U bent als gemeenteraad in materiele zin de werkgever van de burgemeester en vanuit uw werkgeversrol heeft u dan ook een zorgplicht waar het om de veiligheid van uw burgemeester gaat. Ik vertrouw erop dat u zich hiervan bewust bent en dat u uw burgemeester ondersteunt, opdat deze veilig zijn of haar taken kan vervullen.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Dreef 1
Haarlem [2012 HR]
www.noord-holland.nl

Voor burgemeesters, maar voor iedereen die in aanraking komt met agressie en geweld, is het belangrijk om erover te kunnen praten en zich erover te kunnen uitspreken. Vanaf het moment dat de burgemeester aangifte of melding doet is de politie en het openbaar ministerie aan zet om af te wegen of en zo ja, welke beveiligingsmaatregelen (het zogenaamde stelsel bewaken en beveiligen) noodzakelijk zijn. Uw rol als werkgever kan zijn om te bezien of wellicht aanvullende of andere maatregelen noodzakelijk zijn en ervoor te zorgen dat deze beveiligingsmaatregelen getroffen worden. Uiteraard kunt u zich hierbij laten adviseren door de hierin gespecialiseerde instanties.

Het is juist belangrijk om u hierover al uit te spreken op een moment dat dergelijke kwesties nog niet spelen, zodat ook de burgemeester zich op voorhand gesteund weet. De brief van de minister biedt een goede aanleiding om in bijvoorbeeld een vergadering van uw Presidium, c.q. Seniorenconvent uw eigen lijn uit te stippelen.

Het is evident dat, indien u hierover nog niet gesproken hebt en de kwestie heeft zich reeds aangediend, u uw rol terstond oppakt.

Hoogachtend,

De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland,

J.W. Remkes

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 AE Den Haag

Aan de burgemeester

**DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector**
Programma Veilige Publieke
Taak

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 AE Den Haag
www.agressievrijwerk.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon
Michel Amoureux
T 06 50738548
michel.amoureux@minbzk.nl

Datum 14 maart 2016
Betreft Maatregelen Veilige Publieke Taak

Kenmerk

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De verschillende incidenten van agressie en geweld tegen lokale politieke ambtsdragers (burgemeesters, wethouders en raadsleden) rondom de problematiek van de verhoogde asielinstroom de afgelopen periode en de uitkomsten van recent onderzoeken naar agressie en geweld door burgers tegen raadsleden van Raadslid.Nu¹ en het Periklesinstituut² maken eens te meer duidelijk hoe noodzakelijk een sluitende aanpak van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers is. In het publieke debat over de vluchtelingenopvang worden regelmatig grenzen overschreden. Burgemeesters, wethouders en raadsleden hebben te maken met agressie van geëmotioneerde burgers en met instrumentele, bewust ingezette bedreigingen en intimidatie. Beide zijn onacceptabel en uit oogpunt van de lokale democratie onaanvaardbaar.

Ik ben dan ook verheugd dat steeds meer colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden de problematiek van intimidatie en bedreiging bespreekbaar maken, gemeenschappelijk een norm stellen en uitdragen dat agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en medewerkers niet worden getolereerd. Dit is in lijn met de campagne 'Wees duidelijk over agressie' die ik eind vorig jaar samen met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ben gestart. In mijn brief van 27 augustus 2015 heb ik u hierover geïnformeerd en heb ik werkgevers met een publieke taak en politieke ambtsdragers opgeroepen om het melden en bespreken van gevoelens van onbehagen en onveiligheid te stimuleren en te bevorderen dat in geval van concrete (be)dreiging en intimidatie ook aangifte wordt gedaan. Dat maakt het voor politie en openbaar ministerie mogelijk om de situatie te beoordelen. Waar nodig kunnen zij politieke ambtsdragers en gemeenten vervolgens adviseren over aanvullende beveiligingsmaatregelen.

¹ Raadsleden over het veiligheidsgevoel van inwoners en raadsleden en opvang van vluchtelingen. Februari 2016). Raadslid.Nu ism Overheid in Nederland.

² Niet zonder last. Hoe gaan raadsleden om met agressie, bedreiging en geweld? (februari 2016). Periklesinstituut.

Graag vraag ik uw aandacht voor een aantal (recente) maatregelen die ik van mijn kant heb getroffen om ertoe bij te dragen dat u, uw wethouders en gemeenteraadsleden de bijzondere functie als drager van de lokale democratie veilig en integer kunnen vervullen.

Aanvullende financiële voorziening beveiliging politieke ambtsdragers

In het geval van agressie en bedreiging door burgers komt de veiligheid van de politieke ambtsdrager op de eerste plaats. Volgens het stelsel bewaken en beveiligen kunnen na de aangifte en de daarop volgende beoordeling en advisering door politie en openbaar ministerie aanvullende beveiligingsmaatregelen nodig blijken. Voor het geval dat de beveiliging van politieke ambtsdragers in acute dreigingsituaties tot ongewenste of vertragende politieke discussies of tot financiële problemen in de gemeente kunnen leiden, heb ik een financieel vangnet ingesteld. Dit financieel vangnet is aanvullend op het genoemde stelsel van bewaken en beveiligen. De uitgangspunten van het stelsel blijven dan ook onverkort van kracht, waaronder de primaire verantwoordelijkheid van de politieke ambtsdrager voor diens eigen veiligheid. Meer informatie over het stelsel bewaken en beveiligen en over de financiële voorziening treft u aan in de bijlagen.³ Met het vangnet wordt voorkomen dat burgemeesters, wethouders en raadsleden bij acute en ernstige dreiging met de gemeenteraad in discussie moeten over de kosten van hun beveiliging, hetgeen ook invloed kan hebben op hun bereidheid aangifte te doen. Het gaat om een voorlopige voorziening, die eind van dit jaar geëvalueerd wordt om te bezien of het een structurele voorziening moet worden.

Training 'Omgaan met intimidatie en agressie'

In 2014 is de training 'Omgaan met intimidatie en agressie' voor burgemeesters beschikbaar gekomen. Het doel van deze training is "het aanreiken van handvatten om te komen tot een handelingsrepertoire waarbij al in een vroegtijdig stadium de regie over de situatie en het eigen functioneren wordt genomen, wanneer lokale bestuurders worden geconfronteerd met intimidatie en bedreiging". Inmiddels hebben 140 burgemeesters gebruik gemaakt van mijn aanbod om deze training op kosten van mijn ministerie te volgen. Een beschrijving van de training treft u bijgevoegd aan. Indien ook u hiervan gebruik wilt maken, kunt u zich binnenkort opgeven via de website van het NGB.

De zorg voor slachtoffers onder politieke ambtsdragers

De impact van een agressie-incident kan groot zijn. De Vertrouwenslijn helpt politieke ambtsdragers en hun familieleden indien zij slachtoffer zijn van ongewenst gedrag, zoals bedreiging, intimidatie en geweld. De Vertrouwenslijn biedt een luisterend oor, geeft advies, ondersteuning en een handelingsperspectief (zie bijlagen). In aanvulling hierop ben ik onlangs met het Instituut voor Psychotrauma (IVP) overeengekomen dat politieke ambtsdragers per 1 maart jl. voor acute gespecialiseerde psychosociale ondersteuning (24/7) een beroep kunnen doen op hun diensten (www.ivp.nl/opvang/). Het IVP heeft

³ Zoals neergelegd in de circulaire *Besluit Harmonisering en modernisering rechtspositie van 1 juli 2014* komen deze aanvullende maatregelen voor rekening van de gemeente. Het is dan ook zeer aanbevelenswaard om standaard een bedrag in de gemeentebegroting op te nemen voor beveiligingskosten, bijvoorbeeld onder de post 'onvoorziën'.

ruime ervaring met het openbaar bestuur en de politieke context. Op dit moment ondersteunt het IVP diverse ministeries, uitvoeringsorganisaties (NCTV, COA) en individuele bestuurders (zie bijlagen).

Instrumentenkoffer Veilig Bestuur

Bovengenoemde maatregelen maken deel uit van de instrumentenkoffer Veilig bestuur die ik afgelopen najaar heb gepresenteerd. In deze koffer bevinden zich een leidraad en tal van andere instrumenten voor de integrale aanpak van intimidatie, agressie en geweld tegen lokale politieke ambtsdragers. Meer informatie treft u aan op de website van het programma Veilige Publieke Taak (www.agressievrijwerk.nl/pa).

Handreiking verhoogde asielinstroom

Steeds meer gemeenten doen ervaring op met opvang van asielzoekers. De ervaringen zijn verwerkt in een handreiking. Deze handreiking is bedoeld voor het lokaal bestuur en de bij de verhoogde asielinstroom betrokken partners (vreemdelingenketen, veiligheidspartners, hulpverlening en andere instanties). De handreiking dient als wegwijzer en hulpmiddel bij de vraagstukken die spelen over opvang, gezondheid, veiligheid, communicatie en het juridisch instrumentarium. De handreiking is te downloaden via www.burgemeesters.nl/asielinstroom).

Brede ondersteuning lokaal bestuur, het OTAV

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) is een tussen de VNG én samenwerkende departementen ingerichte ondersteuningsstructuur. Gemeenten kunnen een beroep doen op het OTAV bij de huidige opgaven met betrekking tot de (nood en crisis)opvang, huisvesting, zorg, onderwijs, gezondheid en participatie van vluchtelingen/statushouders. Het OTAV heeft bijvoorbeeld expertise beschikbaar met betrekking tot het omgaan met veiligheidsrisico's en het managen van incidenten (van maatschappelijke onrust en escalatie van demonstraties tot bedreiging en intimidatie en incidenten binnen of buiten de locatie). U kunt hier als bestuurder ook gebruik van maken. Meer informatie over het OTAV treft u aan in de bijlagen.

DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector
Programma Veilige Publieke
Taak

Datum
14 maart 2016

Kenmerk

Bovenstaande maatregelen zijn tot stand gekomen in samenwerking met de verschillende beroepsverenigingen (Nederlands Genootschap van Burgemeesters, Wethoudersvereniging, Raadslid.Nu), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Ik vraag u vriendelijk deze maatregelen bekend te maken onder uw wethouders en gemeenteraadsleden en deze in uw gemeente te (laten) implementeren.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk